BÍBORSZÍN

ALICE WALKER

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2026

www.alexandra.hu • www.moobius.hu
www.europakiado.hu

Kedves Jóisten,

Ma megvert, mer aszonta látta hogy egy fiúra hunyorintottam a templomba. Lehet hogy belement valami a szemembe de nem hunyorintottam. Rá se nézek én a férfiakra. Ez az igasság. A nőket azokat megnézem mer azoktól nem félek. Ne higgyék ám hogy csak mer a mama elátkozott én megharaguttam rája. Nem én. Inkább sajnáltam. Oly igen akarta hinni hogy a papa igazat mond, hogy abba halt bele.

Néha még nézegeti a Nettie-t, de én mindég odaállok az úttyába. Mondom is a Nettie-nek hogy mennyen hozzá a Mr. …-hoz. Csak aszt nem mondom meg hogy mért.

Menny hozzá, csak annyit mondok, és azon légy Nettie hogy legalább egy jó éved legyen ebbe az életbe. Asztán már, tudom, hasas lesz ő is.

Egy lány a templomba aszonta az lesz hasas aki vérzik minden hónapba. Én már nem is vérzek.

Kedves Jóisten,

a Mr. … végre előrukkolt és mekkérte a Nettie kezét. De a papa nem ment bele. Aszongya fiatal még, tapasztalata sincsen. Aszongya a Mr. …-nak már úgyis

túl sok gyereke van. Meg asztán a botrány is mekkora vót a felesége körül mikor megölték. Asztán meg hogyan is áll a dolog evvel a Shug Averyvel? Ott mi a helyzet?

Mekkérdtem az uj mamánkat a Shug Avery felől. Az meg micsoda? Nem tuggya de aszonta megtudakojja.

Többet is tett ennél. Fényképet is szerzett. Életembe még igazi személyről ilyet nem láttam. Aszongya a Mr. … épp kivett valamit a tárcájából hogy a papának megmutassa ez meg becsúszott az asztal alá. A Shug Avery egy nő. A leggyönyörűbb nő akit életembe láttam. Sokkal csinosabb a mamánál. És énnálam legalább tizezerszer csinosabb. Ott áll szőrmébe bújtatva. Az arca kipirositva. A haja lófarokba. Nevet és a lábát fölteszi valakinek az autójára. De a szeme az komoly. És szomorú.

Kértem hogy a képet adná nekem. Álló éccaka aszt bámultam. Azóta ha álmodok a Shug Averyről álmodok. Álmomba észbontó ruhákat hord, forog, nevet.

Kedves Jóisten,

Mekkértem inkább velem csinájja mint a Nettie-vel amég az új mamánk beteg, ő meg csak bámul hogy

ugyan miről is beszélek. Mondom neki, hogy én maj kikészittem magamat a kedviér. Rohanok a szobámba kötök magamnak lófarkat, eligazítom a huncutkákat és bújok bele az új mamánk magas sarkú cipőjébe. Jól megvert amér ringyósan öltözők de azér csak megtette velem.

A Mr. … megin eljött azon este. Én fekszek az ágyba, sírok. A Nettie-nek végre leesett a hályog a szemiről. Az új mamánknak is. Ő is a szobájába sír. Nettie elébb az egyiket asztán a másikat vigasztajja. Rémületébe kimegy a házból és öklendez. Persze nem ám elöl ahol a két férfi van.

No uram, mondja a Mr. … igencsak reméllem hogy változtatott a véllemények.

Aszt ugyan nem mondhatnám, feleli ő.

Pedig hát, mongya a Mr. … az én szegény kicsinyeimnek igen nagy szükségük volna anyára.

Hát, feleli rá igen lassudan, a Nettie-t aszt nem adhatom. Fiatalka még. Nem ért az semmihő csak aszt teszi amit megmondanak neki. Asztán még ráférne egy kis iskolázás. Hogy tanittónő legyen belőlle. Hanem a Celie-t aszt odadom. Úgyis ő az öregebb. Úgy való hogy ő mennyen férhő elébb. Nem mai csirke persze, de hisz aszt tuggya is, gondolom. Kéccer is megesett már. De magának úgyse mai csirke kell. Én

ollyat szereztem magamnak, az meg folyvást csak beteg. Azzal kiköpött, a palánkon keresztül. A gyerekek az agyára mennek és főzni se tud valami jól. És máris hasas.

A Mr. … nem szól rá semmit. Még a sírást is abbahagyom úgy meg vagyok lepetve. Igaz, csúnya, mongya. De dolgos kezű. És tiszta. És megvan neki mindene. Tehet vele amit akar és bisztos lehet nem nyújtja be érte a számlát.

A Mr. … még erre se szól semmit. Előszedem a Shug Avery képét. A szemébe nézek. Így van ezénhanap, mongya a szeme.

Az az igasság hogy szabadulnék tőlle, mongya a papa. Vén már ahhoz hogy idehaza éjjen. És rossz hatással van a többi lányra. Megadnánk neki a kelengyét. És viheti aszt a tehenet is, amellyik odaki van az istállóba. De a Nettiet aszt semmiképpen sem adom. Se most se máskor.

A Mr. … végre megszólal. Torkát reszeli. Aszt a másikat még csak meg se nésztem magamnak, aszongya.

Ha elgyön lekközelébb, hát megnézheti. Csúnyának csúnya. Mintha nem is volna a Nettie testvérje. De jobb feleség válik maj belőlle. Az esze sem nagy, s szó ami szó, jó lesz ha vigyáz vele, nehogy mindenét elherdája. De dógozni aszt tud, akár egy ember.

Hány éves, kérdi a Mr. …

Má majnem húsz, mongya ő. Ja és még valami… hazudik is.

Kedves Jóisten,

Belétellett neki az egész tavaszba, márciustól júniusig, míg elszánakozott hogy elvesz engem. Nekem csak a Nettie járt a fejembe. Hogy maj jöhet velünk ha engem elvesz, s a Nettie-be annyira belé lesz pistulva hogy közbe szép nyugottan kimódolhattyuk a szökésünket. Rágtuk mindketten keményen a Nettie iskolakönyveit mer tuttuk hogy sok ész kell ahhoz hogy kereket oldhassunk. Se olyan csinos nem vagyok mint a Nettie, se annyi eszem nincsen de azér szerinte se vagyok ütődött.

Abbó tudhatod meg hogy ki fedezte föl Amerikát hogy a kolomposra gondósz. Ahhoz hasonlít a Columbus. Sokat tanultam a Columbusról elsőbe, de úgy láccik őt felejtettem el legelébb. A Nettie szerint a Columbus a Ninya Pinya Szantamárja nevű hajókon érkezett. Úgy odáig volt az indiánoktól hogy egy csomót hazavitt belőlük a királyné szolgálójának.

De hogy a hozzámenetel a Mr. …hoz egyre lógott a fejem fölött mind nehezebben ment a gondolkodás.

Mikor először hasas lettem papa kivett az iskolából. Fütyült rá hogy szerettem oda járni. Nettie ott állt a kapuba és csimpaszkodott a kezembe erőssen. Föl voltam öltözködve az évnyitóra. Buta vagy te az iskolához, monta papa. Ebbe a bandába csak a Nettie-nek van esze.

De papa, zokogta a Nettie, a Celie-nek is van esze. Még a Miss Beasley is megmondhattya. A Nettie odáig van a Miss Beasleyér. Neki ő a világ teteje.

Ugyan kit érdekel az Addie Beasley véleménye, monta papa. Annyit jártattya a száját hogy egy férfi se kér belőlle. Ezér kell iskolába tanitania. Föl se nézett csak tisztogatta a puskáját. Asztán nemsokára megjelent egy csomó fehérember az udvarunkba. Azoknál is puska volt.

A papa fölkel és indul utánuk. Egész héten okádok miközbe pácolom a vadhúst.

De a Nettie nem nyugszik bele. Lekközelébb már ott is ül nálunk a Miss Beasley hogy próbájjon beszélni a papával. Aszonta amióta csak tanitt nem találkozott ollyannal aki annyira akart volna tanulni mint mink ketten. De mikor a papa előhívott s ő meglátta milyen szűk a ruhám nem szólt hanem fogta s elment.

Nettie még mindég nem érti. Én se. Csak annyit látunk hogy folyvást okádok és hízok.

Néha bánt hogy a Nettie lehagyott a tanulásba. De bármit mond, abból semmise képes megragadni a fejembe. Próbájja megértetni velem hogy a föld nem lapos. Aha, mondom én, mintha csak érteném. Be nem vallanám neki hogy énnekem bizony nagyonis laposnak láccik.

Végre egy nap beállít a Mr. … mint akit a kutya szájából húztak ki. Az asszony aki besegített nálla, otthagyta. A mamája meg megmonta hogy neki elege volt.

Megnézném újból, mondta.

Celie, kiabál be értem a papa. Mintha mi se történt volna. A Mr. … még egyszer meg akar nézni magának.

Megállók az ajtóba. A nap a szemembe süt. A Mr. … még le se szállt a lováról. Végignéz rajtam tetőtől talpig.

Papa az újságját zörgeti. Mozogj már, nem harapja le az orrodat, mongya.

Közelébb megyek a lépcsőhöz, de azér nem túl közel, mer kicsit félek a lovától.

Fordujj meg, mongya a papa.

Megfordulok. Jön az egyik kisöcsém. Asszem épp a Lucious. Kövér és nevetős, folyvást rágcsál valamit.

Eszt meg minek csinálod, kérdi.

A nővéred férhez akar menni, mongya neki a papa.

Neki nem sokat számít. Megrángattya a ruhámat és mekkérdi vehet e egy kis feketeszeder dzsemmet a spájzból.

Igen, mondom.

Jól bánik a gyerekekkel, mongya a papa, s közbe tovább zörgeti az újságját. Soha hangos szava nincs hozzájuk. Csak az a baj vele, hogy mindent megad nekijjek amit kérnek.

És jön vele a tehén?, kérdi Mr. …

Az ő tehene, mongya a papa.

—

Kedves Jóisten,

Az esküvőm napja arra ment rá hogy futottam a legidősebbik fiú elől. Aki tizenkettő múlt. A karjai közt halt meg a mamája és hallani se akar új anyukáról. Fogott egy követ és kilyuggatta vele a fejemet. Csak úgy csurgott a vér a melleim között. A papája aszonta hogy ne csinájj ilyet. De többet nem mondott. Négy gyereke van nem is három, kettő fiú kettő lány. A lányok haját azóta meg nem fésülték, hogy a mamájuk meghalt. Mondom a papájuknak hogy eszt csak leborotválni lehet. Hogy újra kinőjjön. Aszongya bajt hoz, ha egy nőnek levágják a haját. Úgyahogy bera-

gasztottam a fejemet és megfőztem a vacsorát – forrásuk van nemis kúttyuk és a sparhelt akkora mint egy szekér – asztán nekifogok hogy kibogozzam a hajukat. Egyik hatéves a másik nyolc és sírnak. Visítanak. Elmondanak gyilkosnak. Tíz órára tejjessen kész vagyok. Ők meg álomba sírják magukat. De én nem sírok. Fekszek ott és miközbe az ember engem gyúr a Nettie felől gondolkodok, hogy vajon ő bisztonságba van-e. Asztán a Shug Avery felől gondolkozók. Tudom hogy amit velem csinál aszt csinálta a Shug Averyvel is, és ő talán szerette. Köréfonom a karomat.

Kedves Jóisten,

Benn voltam a városba, fenn ültem a szekéren míg a Mr. … benn volt a rőfösnél. Láttam a kicsi lánykámat. Tuttam, hogy ő az. Pontossan olyan volt mint én meg a papám. Mintha jobban hasonlítana ránk mint mink magunk. Egy hölgy húszta maga után és egészen egyformán voltak öltöszködve. Elhaladnak a szekér mellett és én megszólalok. A hölgy igen kedvesen beszél. Az én kicsi lányom fölnéz, és mintha megdermedne. Mintha megijett volna valamitől. A szeme pont olyan mint az enyém. Mintha mindaz

amit én láttam aszt ő is látta volna és eltöprengne rajta.

Érzem hogy az enyém. A szívem mongya hogy az enyém. De nem tudom hogy az enyéme. Ha az enyém, Oliviának hivják. Minden pelusának a közepibe belévarrtam hogy Olivia. Kicsi csillagokkal meg virágokkal. Mikor elvitte, fokta s vitte a pelusokat is. Kéthónapos lehetett akkor. Most meg úgy hatéves forma.

Lemászok a szekérről és be Olivia meg az új anyukája után az üzletbe. Nézem ahogy végighúzza a kezét a pulton mint akit semmi se érdekel. A mamája anyagot vesz. Ne nyújj semmihez, mongya. Olivia ásít.

Ez igazán jól áll mondom, és segitek a mamájának aki az anyagot az arcához próbájja.

Mosolyog. Új ruhát akarok varrni magamnak meg a lánykámnak, mongya. Büszke lessz a papája.

Ki a papája, bukik ki belőlem. Mintha aszt tudná is valaki.

A Mr. … feleli. De az nem az én papám neve.

A Mr. …? Az kicsoda, kérdem.

Néz rám. Mi közöm hozzá. A nagytiszteletű Mr. …, feleli, és az eladóhoz fordul. Kell ez az anyag vagy sem, lyányom, kérdi az. Vannak itt még vevők kívüled is.